

Xavier Amorós Corbella, *L'home del barret*

Tarragona: Arola, 2006.

De Hans Christian Andersen a Pierre Drieu La Rochelle

Xavier Amorós Corbella, el poeta de ja consolidada trajectòria, ens ofereix ara (qui sap si en això –ja es veurà– seguint en part una similar evolució paterna) un llibre en prosa. Com no és impropï dels poetes que aparquen la lira per temptar gèneres narratius, la seva és una prosa que per damunt de tot transmet delicadesa. Una escriptura delicada, gens forçada, sense afectació, que flueix amb aquella naturalitat que revela un vincle directe amb les paraules, una familiar immediatesa amb el llenguatge. Tal és el vehicle que usa Amorós Corbella per fer-nos arribar una veu narrativa amarada d'una certa fragilitat i d'una certa tendència al desencant que no deuen pas estar –no poden estar– del tot allunyades de la seva veu poètica.

En aquesta ocasió l'autor ens ha confegit un volum (editat per Arola amb la generositat i solvència tipogràfiques marca de la casa) amb materials força heterogenis, el principi ordenador dels quals va descobrint el lector a mesura que s'endinsa en el llibre. Pot sorprendre que una obra composta amb proses diverses –fins i tot al·logèniques– comenci sota l'advocació de Hans Christian Andersen i acabi sota la de Pierre Drieu La Rochelle, però això és exactament el que s'esdevé aquí. Amb candoroses citacions del primer s'encapçalen alguns capítols de la meitat inicial del llibre, i una tèrbola frase del segon presideix la part final. Aquesta és també d'alguna manera l'evolució del contingut literari reunit en el volum. Del conte fantàstic al relat versemblant, de la literatura infantil a l'estrictament adulta, de la historieta onírica a l'aforisme despïetat. Podríem dir: d'una literatura inofensiva a una literatura del mal.

Tanmateix la narrativa d'Amorós Corbella no és mai del tot inofensiva, i fins i tot en les parts que semblen escrites buscant un to de literatura infantil clàssica, l'element oníric – present al llarg de tot el volum– sovint resulta inquietant si no angoixant. Els relats primers formen un espai ficcional ple d'imatges com aturades en el temps, com d'un món perdut sobre el qual el narrador llança una particular mirada naïf. El lector ha d'avançar disposat a un permanent canvi de personatges, d'històries (algunes entrecruades) i de veus narratives. Els diàlegs –que l'autor té el capritx ortotipogràfic d'escriure en cursives– sempre desprenen

---

un encant especial, i suposen durant tot el llibre un dels principals trets distintius d'aquesta mutant veu narrativa. Més que en l'estructura del relats o en el disseny constructiu de les ficcions, la bellesa ens surt a l'encontre inesperadament, en petites mostres, en petites joies citables que ens indiquen allò que després la part final del llibre ens confirma: que l'autor es complau a conrear el fragment, que s'acull de bon grat a l'art de l'esbós.

Cert caràcter impressionista té també l'ordenació polièdrica –dins d'algunes parts del llibre– de diferents cares d'una història. La part V, cap a la meitat del recull, fa com de frontissa. La literatura fantàstica es combina aquí amb l'estètica neorealista, i comença a prendre cos un llenguatge més políticament incorrecte. En el viatge entre Andersen i Drieu, sembla que féssim un sojorn sota l'ombra d'Italo Calvino. En la part VI s'acaba imposant el realisme sobre el surrealisme, el narrador es torna una mica més cínic i els diàlegs solen tenir un punt d'ironia distanciada. Finalment, la part VII, que dona títol al conjunt de l'obra, ens presenta la figura d'un lletraferit reflexiu i solitari que ha llegit amb profit Pessoa, Svevo, Hesse o Machado. És la millor part del llibre. Anècdotes tristes, contes pessimistes o màximes desencantades van dibuixant una mena de poètica del conformisme que traspua un arrelat escepticisme melancòlic. El narrador que s'amaga darrere l'home del barret sona més lliure, més incisiu, més convincent, que aquell altre que en algun moment anterior semblava voler amagar-se darrere d'un bolet.

XAVIER JOVÉ

Publicat al diari *El Punt* el 19 de febrer de 2007